

Elżbieta Strzeszewska: Egzekucja w Śmiecinie

3 lipca 1944 r., w ramach akcji odwetowej, na terenie starej żwirowni w podciechanowskim Śmiecinie Niemcy zamordowali 30 mężczyzn – więźniów przetrzymywanych w ciechanowskich aresztach.

[Okupacja niemiecka](#) [Zbrodnie niemieckie](#)

03.07

Skazańców, związanych drutem kolczastym, przywieziono na miejsce ciężarówkami. Egzekucji dokonali żandarmi z Przasnysza. Ciała rozstrzelanych pochowano w miejscu ich śmierci, w dole po wybranym żwirze.

Zabici Polacy stanowili jedynie część aresztowanych przez Niemców w ramach prowadzonych w ciągu ostatnich dni działań odwetowych za śmierć jednego Niemca – ogrodnika miejskiego Gustawa Podlica (w dokumentacji znajdującej się w Archiwum IPN figuruje również jako „Podlik”).

Zabity ogrodnik pochodził z Pęczcina, niewielkiej miejscowości położonej pod Ciechanowem. Prowadził tam gospodarstwo ogrodnicze. Posiadał szklarnie, w których zatrudniał również Polaków. Uważany był przez miejscowych za spokojnego i dobrego człowieka oraz za bardzo dobrego pracodawcę.

Brutalny odwet za śmierć Niemca

W odwecie za śmierć jednego Niemca, zgodnie z zasadą odpowiedzialności zbiorowej, okupanci przeprowadzili wobec ludności polskiej szeroko zakrojone działania represyjne. Aresztowania objęły w większości przypadkowych ludzi, nie tylko niezwiązanych z tym jednostkowym mordem, ale w ogóle nieangażujących się w działalność konspiracyjną. W sumie represje związane z zabójstwem Podlica miały dotknąć ok. 130 osób, w tym także osadzonych w areszcie Gestapo w związku z innymi śledztwami. Ostatecznie rozstrzelanych zostało 30 osób, pozostałych więźniów wywieziono do obozów w Pomiechówku, Działdowie i do KL Stutthof. Większość z nich nie przeżyła wojny.

Wśród osób rozstrzelanych 3 lipca znaleźli się m.in. mieszkańcy wsi Wólka Drądzewska w pow. makowskim, zatrzymani 29 czerwca: Teofil Dudek, Bolesław Zdunek, Stefan Zalewski, Czesław Dąbrowski oraz Wiktor Mikulak. Byli oni zamieszani w sprawę prowadzoną przez Gestapo przeciwko sołtysowi ww. wsi Władysławowi Parzychowi i jego synowi Antoniemu. Zarzucono im, że za ich namową sołtys nie zgłosił na posterunku żandarmerii faktu pojawienia się we wsi dwóch obcych mężczyzn. Z dokumentacji sprawy wynika, że ich śmierć nastąpiła w związku z akcją odwetową za zabicie Podlica.

[Czytaj artykuł Elżbiety Strzeszewskiej *Egzekucja w Śmiecinie* na portalu *przystanekhistoria.pl*](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Miejscowość: Ciechanów
 Gmina: Ciechanów
 Powiat: Ciechanów
 Województwo: Warszawskie

KWESTIONARIUSZ

o egzekucjach masowych i grobach masowych.

- 1/ data i miejsce egzekucji: 3 lipca 1944 r.-
- 2/ rodzaj egzekucji /rozstrzelanie, powieszenie itp./
rozstrzelanie
- 3/ dane, dotyczące zamordowanych:
 Polacy, Żydzi, cudzoziemcy: polacy
 ile osób zamordowano: 30/trzydzieści /
 skąd przywieziono ofiary: z aresztu ciechanowskiego
 nazwiska, wiek, zawód, adresy: z Ciechanowa.
 Jablonski Heljodor, lat 32, szefer.
 Jaszczałt Stanisława, 41, komisjoner
 Stryjewski Józef, 47, robotnik,
 Zmorzynski Jan, 46, robotnik.
 Miedzowski Andrzej, lat 51, rolnik, z Kotermań, gm. Regimin.
 Zabowski Kazimierz, l. 37, fryzjer, złapany na ulicy Ciechanów.
 i inni.
- 4/ czy wiadomo, o co oskarżono ofiary, czy egzekucja była za-
 rządzaniem odwetowym itp.:
 zarządzenie odwetowe za zamordowanie przez nieznanych spraw-
 ców ogrodnika niemieckiego nazwiskiem Podlik
- 5/ kto dokonał egzekucji /żandarmeria, Gestapo, SS, policja, Wehrmacht/
 niemiecka żandarmeria z Przasnysza, których przywieziono
 samochodem.
- 6/ czy znane są nazwiska sprawców /podać nazwiska/
 nie.
- 7/ czy zwłoki zostały spalone, zniszczone w inny sposób /gdzie/
 pochowane na miejscu egzekucji. Zasypani byli napel żywi.
 Zwłoki obecnie ekshumowano i pochowano w zbiorowej mogile na
 miejscowym cmentarzu.